

Δήμαρχος Λευκωσίας Ελένη Μαύρου "Η Λευκωσία αλλάζει όψη τα επόμενα χρόνια"

Συνέντευξη στην Κυριακή Αντωνίου

Η Λευκωσία, έχει ίσως τα περισσότερα έργα που επιβάλλεται να προχωρήσουν είτε γιατί το απαιτούν οι πραγματικές ανάγκες μίας σύγχρονης πρωτεύουσας, είτε γιατί το επιζητούν οι δημότες της πόλης. Ποιος είναι ο στόχος που έχει θέσει ο Δήμος, όσον αφορά τα αναπτυξιακά έργα της πρωτεύουσας;

Στη Λευκωσία, μετά από 36 χρόνια βάνανσης διαίρεσης, έχουν συσσωρευτεί πολλά προβλήματα, τα οποία βιώνουν καθημερινά οι κάτοικοι της πόλης. Το κέντρο της πόλης είναι στην ουσία άκρο της. Παλαιότερες υποσχέσεις για την προώθηση αναπτυξιακών έργων δεν υλοποιήθηκαν, είτε λόγω της δαιδαλώδους γραφειοκρατίας, είτε λόγω άστοχων χειρισμών, είτε ακόμα λόγω έλλειψης βούλησης. Οι ανταγωνιστικές τάσεις που αναπτύχθηκαν, χωρίς να υπάρχει στην ουσία ένα συντονιστικό όργανο για τα μεγάλα θέματα (κυκλοφοριακό σύστημα,

πολεοδομικός σχεδιασμός κλπ) τιμώρησαν πρώτιστα τη Λευκωσία.

Η κύρια προσπάθειά μας, είναι

Ένα σφαιρικό αναπτυξιακό πρόγραμμα έργων, στόχος του Δήμου Λευκωσίας.

να βελτιώσουμε τις συνθήκες ζωής των κατοίκων που βρίσκονται κοντά στις περιοχές της πράσινης γραμμής, να δημιουργήσουμε τις κατάλληλες προϋποθέσεις για την επανένωση της πόλης μας μετά την επίλυση του Κυπριακού προβλήματος και να υλοποιήσουμε ένα σφαιρικό αναπτυξιακό πρόγραμμα έργων για να αναδείξουμε την πρωτεύουσα του νησιού μας, ως τη νοτιοανατολική πύλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Διεκδικούμε μαζί με τους δημότες της Λευκωσίας περισσότερα αναπτυξιακά έργα, επιτάχυνση της υλοποίησής τους και ισοζυγισμένο πολεοδομικό σχέδιο. Προωθούμε έργα για την αναζωογόνηση της παλιάς Λευκωσίας και των παραδοσιακών πυρήνων της, Καϊμακλί, Παλουριώτισσα, Άγιοι Ομολογητές. Τα

έργα ανάπλασης θα αναδείξουν την αρχιτεκτονική κληρονομιά της Λευκωσίας, θα βελτιώσουν το αστικό περιβάλλον και θα προσελκύσουν νέες οικονομικές δραστηριότητες.

Η πόλη χρειάζεται επίσης έργα για απάμβλυνση του κυκλοφοριακού συστήματος με τη βελτίωση των βασικών οδικών αξόνων, την κατασκευή πεζοδρομίων και ποδηλατοδρόμων και την πλήρη, αξιόπιστη, σύγχρονη εφαρμογή ενός βιώσιμου συστήματος δημοσίων μεταφορών.

Πέραν του ότι έχει ξεκινήσει εδώ και καιρό μία συντονισμένη προσπάθεια ριζικής αλλαγής της εικόνας του πυρήνα της πρωτεύουσας, επιτακτική ανάγκη κάτω από τις σημερινές συνθήκες της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης, είναι και η υλοποίηση των κατασκευαστικών έργων που εκκρεμούν. Ποιά από αυτά εξαρτώνται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση και ποιά από το κράτος;

Πράγματι, έχει ξεκινήσει μια συντονισμένη πορεία για αλλαγές και βελτιώσεις στην πόλη. Οι απαιτήσεις ενόψει και της ανάληψης από την Κύπρο, της Προεδρίας της ΕΕ είναι τεράστιες και η πρωτεύουσα είναι ανάγκη να είναι έτοιμη να απαντήσει σε αυτή την πρόκληση με αξιοπρέπεια, το δεύτερο εξάμηνο του 2012. Το μερίδιο που μας αναλογεί το έχουμε αναλάβει με σειρά κατασκευαστικών έργων μεγάλης εμβέλειας όπως είναι π.χ. η ανάπλαση της Πλατείας Ελευθερίας και της Πλατείας Σολωμού.

Με στόχο την ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων ως το κέντρο του αστικού συμπλέγματος της Λευκωσίας είναι απαραίτητο να επισπευθεί η υλοποίηση των έργων του Γενικού Χωροταξικού Σχεδίου του Πολυλειτουργικού Κέντρου Αρχιγραμματείας (Αρχαιολογικό Μουσείο, Βουλή, Μέγαρο Πολιτισμού, Κρατικό Θέατρο, Πλατεία ΓΣΠ κλπ). Το βάρος για τα έργα αυτά πέφτει κυρίως στους ώμους του κράτους, αλλά ο Δήμος παρακολουθεί συνεχώς και πιέζει για προώθησή τους.

Περιγράψτε μας λίγο τα πλάνα για την ανάπτυξη της Πλατείας Ελευθερίας και πώς προχωρούν μέχρι στιγμής οι εργασίες.

Τα σχέδια της Πλατείας Ελευθερίας ετοιμάστηκαν από το αρχιτεκτονικό γραφείο της Zaha Hadid και αναμένεται να προκηρυχθούν προσφορές τον Σεπτέμβριο του 2010, με στόχο να αρχίσουν οι κατασκευαστικές εργασίες αρχές του 2011. Έχει ήδη ολοκληρωθεί η προεπιλογή των κατασκευαστικών εταιρειών, που θα μπορούν να συμμετέχουν στον οικονομικό διαγωνισμό. Το όλο έργο θα ολοκληρωθεί σε δύο χρόνια. Η προσπάθεια είναι το κεντρικό τμήμα του έργου στον προμαχώνα Ντ'Αβίλα να ολοκληρωθεί μέχρι τα μέσα του 2012, που η Κύπρος θα αναλάβει την Προεδρία της ΕΕ.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι είναι ένα πολύπλοκο έργο, που καλύπτει μια μεγάλη περιοχή και δεν περιορίζεται μόνο στην επιφάνεια της Πλατείας και ευαίσθητο επειδή συνδέεται με το πιο σημαντικό σε μέγεθος μνημείο της πόλης τα ενετικά τείχη.

Κύριος στόχος του έργου, είναι η ανάδειξη του Ενετικού Τείχους, η χρησιμοποίηση της πλατείας και του προμαχώνα ως ενιαίου χώρου και η σύνδεση του ιστορικού κέντρου με τη σύγχρονη πόλη.

Ποιά άλλα έργα που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες του Δήμου, έχουν ήδη ξεκινήσει και ποιά αναμένεται να ξεκινήσουν στο άμεσο μέλλον;

Τα επόμενα χρόνια η Λευκωσία θα αλλάξει όψη. Γίνεται μια σύγχρονη πόλη. Έχουμε ετοιμάσει ένα ολοκληρωμένο σφαιρικό πρόγραμμα, με στόχο την ανάκτηση της αίγλης της. Τα λόγια γίνονται πλέον έργα. Με τη συγχρηματοδότηση έργων από τα Διαθρωτικά Ταμεία της ΕΕ προχωρούν έργα ανάπτυξης των παραδοσιακών πυρήνων, τα οποία υλοποιούνται κατά φάσεις ώστε να μην παρεμποδίζεται η διακίνηση των κατοίκων κατά την εκτέλεση τους.

Πιο συγκεκριμένα θα μπορούσαμε να αναφέρουμε τα ακόλουθα:

- Έργο ανάπτυξης τμήματος της περιοχής Ταχτακαλά στην παλιά πόλη: θα καλύψει 150 περίπου προσόψεις οικοδομών με δαπάνη γύρω στα €5.500.000. Βρίσκεται σε εξέλιξη.
- Έργο ανάπτυξης του παραδοσιακού πυρήνα Καϊμακλίου: έχει καλύψει 134 προσόψεις οικοδομών με δαπάνη γύρω στα € 3.425.500. Βρίσκεται σε εξέλιξη.
- Έργο ανάπτυξης της περιοχής του παλιού Δημαρχείου με δαπάνη που ανέρχεται στα €7.898.350. Έχουν ήδη προκηρυχτεί προσφορές.
- Σταθμός μετεπιβίβασης στην Πλατεία Σολωμού με δαπάνη γύρω στα €4.200.000 και κατασκευή χώρου στάθμευσης μεταξύ της Πλατείας Ελευθερίας και της Πλατείας Σολωμού. Τα έργα αυτά θα γίνουν κατά φάσεις, ο σταθμός στην Πλατεία Σολωμού ξεκινά αυτές τις μέρες.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Αναζωογόνησης των περιοχών που βρίσκονται κοντά στην Πράσινη Γραμμή, υλοποιούνται το νέο Δημαρχείο στην παλιά Λευκωσία, ο Ξενώνας νέων και το Κοινοτικό Κέντρο στη Χρυσανθινώτισσα, η συντήρηση της

Περιοχής της Πύλης Πάφου και το Κοινοτικό Αθλητικό Κέντρο Καϊμακλίου, η οδός Συνεργασίας και η οδός Μάρκου Δράκου.

Η Αγορά Αγίου Αντωνίου και η διαμόρφωση του Πεδιαίου ποταμού σε πεζόδρομο – ποδηλατόδρομο είναι επίσης δύο σημαντικά έργα.

Είναι αρκετά κτίρια, ιδιωτικές περιουσίες, που τίθεται θέμα ανακαίνισής/ συντήρησής τους. Με αφορμή την κρίση που επικρατεί σε όλους τους κλάδους της οικονομίας και την αύξηση της ανεργίας, θα ήταν ίσως τώρα η κατάλληλη περίοδος, να δοθούν κίνητρα στους ιδιοκτήτες για συντήρησή τους. Κάτι που θα είχε θετικό αποτέλεσμα τόσο στην εικόνα της πόλης όσο και στον εργασιακό τομέα γενικότερα, ειδικότερα στον κλάδο των Κατασκευών. Θα μπορούσε η Τοπική Αυτοδιοίκηση σε συνεργασία με το κράτος ή άλλους αρμόδιους φορείς να ενεργήσει για κάτι τέτοιο;

Μέσα από τις αρμοδιότητες μας και τις προσπάθειες μας να διασωθεί αφενός η παραδοσιακή αρχιτεκτονική μας κληρονομιά και αφετέρου να διασφαλισθεί η ασφάλεια των πολιτών, αποφασίστηκε να προχωρήσουμε στη μαζική στήριξη των επικίνδυνων οικοδομών, που βρίσκονται στην περιοχή του Δήμου Λευκωσίας. Για την υλοποίηση του πιο πάνω έργου ο Δήμος έχει προχωρήσει στη σύναψη δανείου ύψους €5.550.000.

Μετά από πρόσφατη έρευνα, έχουν εντοπιστεί συνολικά 160 επικίνδυνες οικοδομές στην Εντός των Τειχών Πόλη καθώς και στους πυρήνες της Παλλουριώτισσας, Καϊμακλίου και Αγίων Ομολογητών.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του νόμου θα ενημερώσουμε τους ιδιοκτήτες ότι η οικοδομή τους έχει κηρυχθεί επικίνδυνη για το κοινό και οι ιδιοκτήτες είναι υπόχρεοι να προχωρήσουν άμεσα στη λήψη μέτρων για άρση της επικινδυνότητας. Στην αντίθετη περίπτωση, ο Δήμος έχει το δικαίωμα, να προχωρήσει στην εκτέλεση των απαιτούμενων εργασιών χρεώνοντας τον ιδιοκτήτη με τα έξοδα που θα προκύψουν.

Στην κατεύθυνση που αναφέρετε, θεωρούμε ότι μπορούν να συμβάλουν και οι προτάσεις μας στο πλαίσιο της διαδικασίας αναθεώρησης του Τοπικού Σχεδίου Λευκωσίας για αύξηση της οικοδομικής πυκνότητας σε επιλεγμένες περιοχές του Αστικού Εμπορικού Κέντρου. Αυτό αναμένουμε να λειτουργήσει ως κίνητρο για νέες αναπτύξεις και αξιοποίηση υφιστάμενων κενών χώρων και οικοδομών.

Υπάρχουν αναξιόποιοι χώροι, κτιριακές εγκαταστάσεις εγκαταλελειμμένων ελληνοκυπριακών ή και τουρκοκυπριακών περιουσιών, που αποτελούν ομολογουμένως άσχημη εικόνα στο όλο σκηνικό της πόλης; Τί θα μπορούσε να γίνει γι' αυτές τις περιπτώσεις; Έχει εξουσίες για εκμετάλλευσή τους η Τοπική Αυτοδιοίκηση;

Δυστυχώς όχι. Είναι γι' αυτό που αποδίδουμε τόσο μεγάλη σημασία στην καθιέρωση ελκυστικών κινήτρων αλλά και μέτρων πίεσης για αξιοποίηση των χώρων αυτών.

Ακόμα και η προσωρινή αξιοποίηση κενών οικοπέδων π.χ. ως χώρων στάθμευσης, θα ήταν προτιμότερη από την εικόνα εγκατάλειψης που ισχύει σε πολλές περιπτώσεις.

Πιο δύσκολο είναι το θέμα των τουρκοκυπριακών ιδιοκτησιών. Είμαστε σε διαβούλευση με τον Κηδεμόνα τ/κ ιδιοκτησιών, για μια προσωρινή αξιοποίηση τουλάχιστον εκείνων που βρίσκονται στην παλιά πόλη, για τις ανάγκες της περιοχής.

Ποιά είναι η γνώμη σας για τα ψηλά κτίρια, που πολλοί θέλουν να προωθήσουν; Αν πιστεύετε ότι είναι επιβεβλημένη τέτοια ανάγκη, υπάρχει η υποδομή για κάτι τέτοιο;

Οι νέες μορφές οργάνωσης και λειτουργίας, κυρίως των συγκροτημάτων υπηρεσιών, κάνουν επιβεβλημένες τις αναπτύξεις προς τα πάνω. Στην ίδια κατεύθυνση στράφηκε η ανάπτυξη και λόγω των ψηλών τιμών της γης και σε μια προσπάθεια αντιμετώπισης της άναρχης εξάπλωσης του αστικού ιστού και των πιέσεων που ασκεί κάτι τέτοιο ιδιαίτερα στο περιβάλλον.

Το θέμα όμως του ύψους των κτιρίων δεν είναι μονοδιάστατο. Θα πρέπει να ειπωθεί μέσα από ένα ολοκληρωμένο πολεοδομικό σχεδιασμό, ο οποίος θα αναδεικνύει τα στοιχεία που αποτελούν σήμερα κινητήριες δυνάμεις της ανταγωνιστικότητας και της βιώσιμης ανάπτυξης, όπως η ποιότητα ζωής, το φυσικό περιβάλλον, η προστασία και ευρηματική ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, η δημιουργία «πολιτιστικών συμπλεγμάτων».

Στο Δήμο Λευκωσίας, πιστεύουμε πως για μια δυναμική ανατροπή της υφιστάμενης κατάστασης χρειάζονται καινοτόμες πολιτικές. Είναι γι' αυτό που το Δημοτικό Συμβούλιο έδωσε τόση σημασία στην ετοιμασία των προτάσεών μας για την αναθεώρηση του Τοπικού Σχεδίου. Στο πλαίσιο αυτό και για την ενθάρρυνση νέων αναπτύξεων και αξιοποίηση κενών διαθέσιμων χώρων, ο Δήμος επεξεργάστηκε προτάσεις αυξημένης οικοδομικής πυκνότητας οι οποίες έχουν ειπωθεί σε συνάρτηση με την ανάγκη αναβάθμισης της περιβαλλοντικής ποιότητας του Αστικού Κέντρου.

Αποτελεί ο επανακαθορισμός του δομημένου χώρου με ψηλότερα κτήρια, πανάκεια για όλες τις περιπτώσεις; Προφανώς όχι. Θα ήταν χρήσιμο λοιπόν με την Αναθεώρηση του Τοπικού Σχεδίου, να περιγραφούν οι αρχές που πρέπει να σέβεται ο σχεδιασμός των ψηλών κτιρίων στα κέντρα των πόλεων λαμβάνοντας υπόψη ζητήματα όπως το κόστος, η καλύτερη αξιοποίηση της γης, η ενεργειακή απόδοση κλπ. με στόχο τη δημιουργία ανθρώπινων και περιβαλλοντικά ισοζυγισμένων χώρων.

Έχει περιέλθει στην αντίληψη σας το θέμα των κατεδαφίσεων παλαιών κτιρίων σε μία νύχτα, από

μη αδειούχους πολλές φορές και σε οικοδομές που τίθεται θέμα προστασίας τους; Έχουν παρθεί κάποια μέτρα για καταπολέμηση αυτού του φαινομένου;

Το φαινόμενο των αυθαίρετων κατεδαφίσεων αξιόλογων παραδοσιακών οικοδομών στην πόλη μας, οι οποίες εντοπίζονται κυρίως στις Π.Ε.Χ., περιορίστηκε ευτυχώς δραστικά τα τελευταία χρόνια, σε σύγκριση με παλιά.

Στον περιορισμό αυτό συνέβαλε και η στάση του Δήμου, καθώς και διάφορα αποτρεπτικά μέτρα και αποφάσεις του Δ.Σ. Ανάμεσα σ' αυτά μπορεί να αναφερθεί και η δημοσιοποιηθείσα πολιτική του Δήμου Λευκωσίας, όπως υποχρεώνει τον ιδιοκτήτη παραδοσιακής οικοδομής που προχώρησε αυθαίρετα στην κατεδάφιση της, να την επαναφέρει (ξανακτίσει).

Υπάρχουν καταγεγραμμένα κτίρια όπως αυτά που προαναφέραμε και τί διαδικασία πρέπει να ακολουθείται σε περιπτώσεις που κάποιος ιδιοκτήτης επιθυμεί την αξιοποίηση του ακινήτου του για άλλες χρήσεις;

Ο Δήμος Λευκωσίας τηρεί ξεχωριστό αρχείο, στο οποίο είναι καταγεγραμμένες οι Διατηρητέες και οι αξιόλογες παραδοσιακές, νεοκλασικές και αποικιακού στυλ οικοδομές, οι οποίες όπως προανέφερα εντοπίζονται κυρίως στις Π.Ε.Χ. Ο κάθε ιδιοκτήτης μπορεί να συμβουλευτεί τον αρχιτέκτονα του, για τις δυνατότητες αξιοποίησης της οικοδομής του και αυτός με τη σειρά του απευθύνεται στο Δήμο υποβάλλοντας σχετική αίτηση Πολεοδομικής Αδειας για αλλαγή χρήσης, τροποποιήσεις, επεκτάσεις κ.τ.λ. της οικοδομής του.

Θα ήθελα τέλος να μας αφήσετε το στίγμα, του οράματός σας για την πόλη της Λευκωσίας.

Θα θέλαμε να δούμε σύντομα μια επανενωμένη, ευημερούσα πολιτεία μετά τη λύση του κυπριακού, που να τερματίζει την τουρκική κατοχή στο πλαίσιο μιας διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας. Μια λύση που να διασφαλίζει τα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες όλων των Κυπριών και να τους δίνει στον Κυπριακό λαό τη δυνατότητα να οικοδομεί ελεύθερα.

Θα θέλαμε να δημιουργήσουμε συνθήκες διαρκούς ανάπτυξης, για μια πρωτεύουσα με κεντρικό ρόλο στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου, καθιστώντας την το συνδετικό άξονα μεταξύ των χωρών της περιοχής και την ΕΕ. Να δημιουργήσουμε εκείνες τις συνθήκες για την προσέλκυση νέων αναπτύξεων, να προσελκύσουμε νέους κατοίκους, προσφέροντας ουσιαστικές κοινοτικές υπηρεσίες για όλους τους δημότες, με βελτιωμένη ποιότητα του κτιστού και φυσικού περιβάλλοντος. ■